

Výstava **BETLÉMY**

Organizace: **Ing. Libuše Kolářová**

Výtvarné řešení: Jarmila Palečková

Vážení návštěvníci,

jsme velice rádi, že Vás v tento předvánoční čas můžeme přivítat na výstavě betlémů. Díky mimořádnému pochopení občanů z Modřic a okolí Vám můžeme představit zajímavý výběr betlémů v tradičním i současném provedení tak, jak přispívají k vytváření rodinné vánoční atmosféry.

Betlémy, jinak zvané též "jesličky", vznikly v církevním prostředí a bývaly od 2. poloviny 16. století umísťovány výlučně v kostelích. Zvyk tvořit lidové betlémy a vůbec zájem o ně v domácnostech vznikl mimo jiné jako nechtěný důsledek zákazu jejich vystavování v kostelích po roce 1780 za reforem císaře Josefa II. Do 19. století spadá největší rozmach lidového betlemářství, kterému však brzy začaly konkurovat průmyslové výrobky.

To, co část vysokých církevních hodnostářů josefinské doby odsuzovala jako "obyčej naivní a církve nedůstojný", bylo v dobách socialisticko-komunistické totality zase naopak prostě mocensky cenzurně zablokováno jako "nežádoucí podpora náboženství". A tak slavný Alšův betlém z roku 1902 byl po dlouhých letech nedostupnosti vydán na normálních časopiseckých stránkách Květů až v roce 1968, kdy se mimo jiné objevil i nový betlém Cyrila Boudy a některé další reedice, ovšem v následném období normalizace byla symbolika betlémů opěř nežádoucí.

Dnes už jsou doby zákazů snad za námi a tak se na výstavě podařilo prezentovat žánrově až překvapivě širokou paletu 80 betlémů nejrůznějších typů i původu. Od více než sto let starého z Libochové u Velké Bíteše (autor místní rolník z generace Muzikářových – Juzkových), přes krkonošský z 30-tých let, papírový 60 let starý třebíčský ve skřínce, k nejrůznějším tištěným, keramickým a vyřezávaným – až po soudobé profesionální řezbářské práce.

S potěšením lze konstatovat, že i v dnešní době nejsou domácí betlémy jen záležitostí nákupu hotových artefaktů, ale že stále existuje mezi lidmi tvůrčí zápal a snaha přispět k vánoční pohodě "vlastníma rukama". A tak se můžeme inspirovat keramickým, perníkovým, paličkováným a dalšími, ale taky průběžně pečlivě dotvářenou velkou replikou klasických papírových betlémů třebíčských, o kterých jsme připravili též samostatnou informaci.

Věříme, že Vás naše letošní výstava zaujme a naleznete na ní příjemnou chvíli odpočinku v předvánočním shonu. Současně vyslovujeme srdečný dík všem, kteří zapůjčili exponáty a pomohli tak tuto akci uskutečnit.

(text – ČeV)